

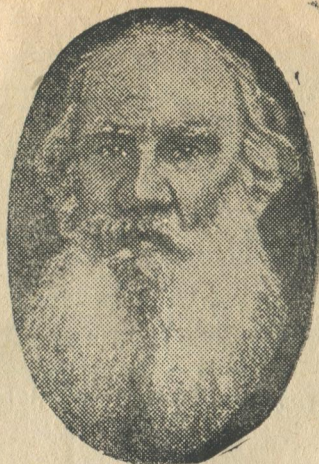
Л. ТОЛСТОЙ

БУЛКА

КОМИ ГІЗ СЫКТЫВКАР 1937

0,5
Копирует
в 18-27
рз 70
Смоленской

Л. Н. ТОЛСТОЈ

Б У Л К А

СЕРПАСАЛІС
В. ВАТАГІН

КОМІ ГОСУДАРСТВЕННОЈ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1937

Л. Н. ТОЛСТОЙ

БУЛЬБА

На коми языке
ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Доронин.

Техред. М. Шестаков.

Перевод М. Молодцовой.

Издание № 37. Уполномоченный
Главлита № 65. Типографский
№ 487. Тираж 3000 экз. Печатных
листов 1. Формат бумаги 62 x 94;
1/16. Сдано в прозв. 19/III-37 г.
Подписано к печати 26/VI-1937 г.

Отпечатано в типографии УМП,
Коми АССР, гор. Сиктивкар,
Дом печати.

БУЛКА

Менам вöли мордашка пон. Нимтылісны сійöс Булка-
өн. Сіјö вöлі зік сöд, сöмын воз лапа јывјасыс вöліны
јежыдöс.

Став мордашкајаслөн улысса вом калічыс кузжык
вылысса дорыс, да вылысса піңјасыс пырöны улыс пің-
јас саяс; но Булкалөн улысса вом калічыс сещöма вöлі
чургöдчöма, мыј позö вöлі пуктыны улысса да вылысса
піңјас костас чун. Чужöмыс Булкалөн вöлі паскыд, сін-
јасыс ыжыдöс, сöдöс да југјаланаöс; јежыд піңјасыс да
клыкјасыс пыр вöлі чургöдчöмаöс ортсö. Сіјö вöлі мунö
арап вылö. Булка вöлі рам і оз курччас, но сіјö вöлі
зев јон да сібдыс. Кор сіјö вöлі кутчысас мыјкö дінö,
топöдас піңјассö да öшöдчас, бытö ветöк, сесса сіјöс,
кычі клешшукöс, некычі он вермы мынтöдны.

Отчыд сіјöс лезісны ош вылö, і сіјö кутчысіс ош
пелö да öшöдчіс піјавка моз. Ош кучкалö сіјöс лапаяс-
нас, топöдалö ас бердас, шыбласö öтарö-мöдарö, но ез
вермы мездысны да пöрöдчіс јур вылас, медем Булка-
öс лазöдны; но Булка сы вылын кутсіс сетчöз, кытчöз
сіјöс ез пондыны кіскавны көзыд ваөн.

Ме сїјос бостлі кычанпїон-на да ачым быдті. Кор ме понді мунны Кавказо, ме ег косы сїјос бостны да нож-жонкон сы діныс муні, а сїјос щокті ігнавы. Первој станціја вылын ме-нін косја вөлі пуксыны мөд телегао, друг аззі, мыј туж вывті тупылтчо мыјкө југјалана да сөд. Тајо вөлі Булка аслас ыргон ошејнікнас. Сїјо лебіс мывынсыс станціја діно. Сїјо ускөдчїс ме діно, нулыштїс менсым кіос да нужөдчїс гож сажө, телега улө. Кывыс сылөн ошөдчөма вөлі кїпыдөс ыжда. Сїјо бөр кыскылас сїјос, нылыштас дулсө, да бөр чургөдас кїпыдөс ыждао. Сїјо вөлі термасө, оз удїт лолавнысө; бокјасыс сылөн сїзі і чеччөны. Сїјо бергалїс өтїк бок вывсаң мөд бок вылас да клопөдїс бөжнас муө.

Ме төдмалї-нін бөрынас, мыј ме бөрын сїјо жугөдө-ма рама, чеччыштөма өшің пыр да вескыда менам кок-туј сертї скачїтөма туж куза да котөртөма сїзі самөј жардырјыс верст кыз кымын.

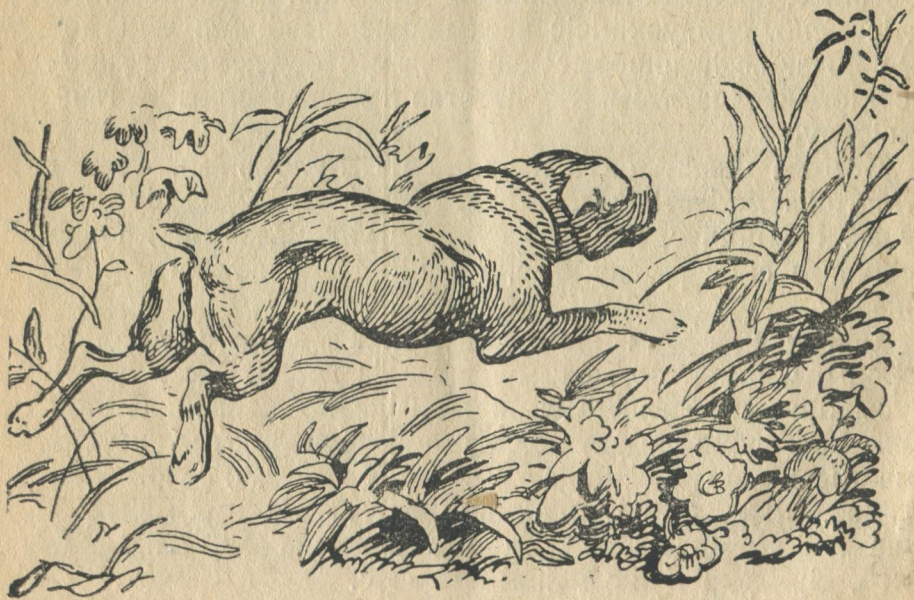
БУЛКА ДА КАБАН

Өтчыд Кавказын мї мунїм кабанјас бөрга кысыны да Булка котөртїс ме бөрса. Кор понјас пондісны вөтлыны эверөс, Булка ускөдчїс најө шы вылө да воші вөрас. Тајо вөлі нојабр төлысын: кабанјас да порсјас секї овлөны зев госаөс.

Кавказса вөрјасын, көні олөны кабанјасыд, овлөны уна чөскыд плодјас: дікөј виноград, колјас, јаблокјас, грушас, ежевїкјас, жолудјас, терновнїкјас. Кор ставтајө плодјасыс кісмасны да небзасны көзыдјасыс, кабанјас сојөны да госсалөны.

Тајо каднас кабаныд овлө сещөм госа, мыј оз вермы дыр пыщжавны понјасыс. Кор сїјос час кык кымын вөтласны, сїјө пырас сук вөрө да сувтас. Секї вөралысјас котөртөны сїјө места вылө, көні сїјө сулалө, да лылөны. Понјас увтөм сертї позө төдны, сувтөма кабан алї котөртө-на. Сїјө-кө котөртө-на, понјас увтөны нїк-сөмөн моз, бытөө најөс нөјтөны, а сулалө-кө, најө увтөны, кычї морт вылө да омлалыштөны.

Тажо вӧралігӧн ме дыр котралі вӧрӧд, но нӧтчыд меным ез удајчы кабанлыг тујсӧ вомӧнавны. Бӧржавылыс ме кылі нужјӧдлӧмӧн увтчӧм да понјаслыг омла-лӧм, котӧрті сіјӧ местаас. Ме вӧлі матын-нын кабансаң. Меным кылӧ-нын вӧлі тращкӧдчӧмыс сук вӧрын. Тажо бергаліс кабан понјаскӧд. Но увтӧм сертіыс кылӧ вӧлі, мыј најӧ оз бостны сіјӧс, а сӧмын гӧгӧрыс бергалӧны. Друг ме кылі—мышкын мыјкӧ шарӧдчӧ да азгі Булкаӧс. Сіјӧ тыдалӧ воштӧма мукӧд понјассӧ вӧрас, да сорсӧма, а ӧні кыліс налыг увтчӧмсӧ, да ме моз-жӧ мыјвынсыс ускӧдчіс сыладорӧ. Сіјӧ котӧртіс поланка вомӧн, жужыд турун пӧвстті да меным сӧмын тыдалӧ вӧлі сылӧн сӧд журыс да жежыд піњас костас курччӧм кывјыс. Ме чукӧсті сіјӧс, но сіјӧ ез віӧдлы, панјіс менӧ да воші сук вӧраінас. Ме котӧрті сы бӧрса, но кымын ылӧжык ме муні, сымын вӧрыс сукжык да сукжык пондіс лоны. Увјасыс нещкісны менсым шапкаӧс, кучкалісны чужӧмӧ, лежнӧглӧн јемјасыс крукаслісны паскӧмӧ. Ме вӧлі матын-нын увтчанінсаң, но нінӧм ег вермы азгыны.

друг ме кылі, понјас јонжыка пондісны увтчыны, мыјкѳ јона пондіс тращкакывны і кабан пондіс пошкыны да кіргыны. Ме сіѳі і тѳді, мыј Булка воіс сы дінѳ да ноксѳ ськѳд. Медбѳрја вынјасѳс зелѳдѳмѳн ме котѳрті вѳр пыр сіѳѳ местаас. Медсук тїлінсыс ме аѳѳі уна рѳма гончѳј понјѳс. Сїѳѳ увтїс да омлалїс ѳтї местаын, а кујїм восков сајын сыгањ мыјкѳ вѳлі сѳд ноксѳ.

Кор ме вої матѳжык, ме аѳѳі кабанѳс да кылі мыј Булка зев јона чїрѳстїс. Кабан руксїг тырјї ускѳдчїс пон вылѳ; пон бѳжсѳ лѳѳѳмѳн, чеччыштїс бокѳ. Меным кутїс тыдавны бокыс кабанлѳн да сьлѳн јурыс. Ме метїтчї бокас да лыјї. Ме аѳѳі, мыј вескалі. Кабан рукѳс-тїс да тращкакылѳмѳн пышјїс ме дїныс тїлїнтї. Понјас лавзѳмѳн, увтчѳмѳн—сы бѳрса; ме вѳр пѳвстї ускѳдчї на бѳрса. друг пѳштї ас кок улыс ме кылі да аѳѳі мыјкѳ. Тајѳ вѳлі Булка. Сїѳѳ кујлѳ вѳлі бок вылас да лавзѳ. Сы улын вѳлі ставыс вїр. Ме думыштї, пропадїтїс мїса понјѳј; но меным ѳнї вѳлі не сыѳѳ,—ме ускѳдчї воѳѳ. Регыд ме аѳѳі кабанѳс. Понјас кватлалїсны сїѳѳс бѳрсаныс, а сїѳѳ ѳтарѳ-мѳдарѳ бергалїс. Кор кабаныд аѳѳїс менѳ, сїѳѳ ускѳдчїс вескыда ме вылѳ. Ме лыјї мѳдыс воча, весїг шщѳтыс кабан вылын ѳзјїс; кабан пондіс кіргыны, шатласыштїс да став тушанас сѳкыда гыпкысїс муѳ.

Кор ме дїнас локтї, кабан вѳлі кулѳма-нын, сѳмын ѳтїлатї да мѳдлатї сьлѳн быѳѳѳ лыбыштлас да дернїтчылас. Но понјас, шщѳтсѳ сувтѳдѳмѳн, усласїсны, ѳтїјас нещкїсны сїѳѳс рушкуѳдыс, а мукѳдјасыс нулісны вїрсѳранасыс.

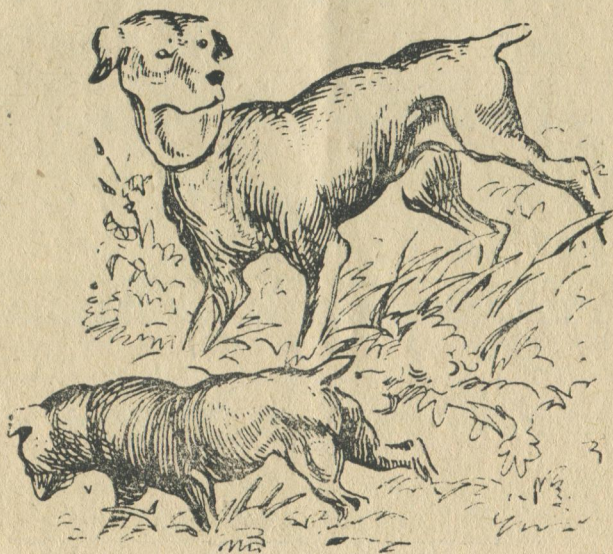
Сек меным дум вылѳ усї Булка да ме мунї сїѳѳс корсны. Сїѳѳ кыссѳ меным паныд да горзѳ. Ме матыстчї сы дїнѳ, пуксыштї да вїѳѳдлї сылыс ранасѳ. Сьлѳн вѳлі косасѳѳма кынѳмыс, да зѳн сув јокмыл кынѳм пышсыс кыссѳ кос корјас вывтї. Кор ме дїнѳ локтїсны јортјас, мї сујалїм Булкалыс сувјассѳ да вурїм сылыс кынѳмсѳ. Кор сылыс вурїм кынѳмсѳ да бышјѳдлїм ку-чїксѳ, сїѳѳ пыр нуліс меным кїјасѳс.

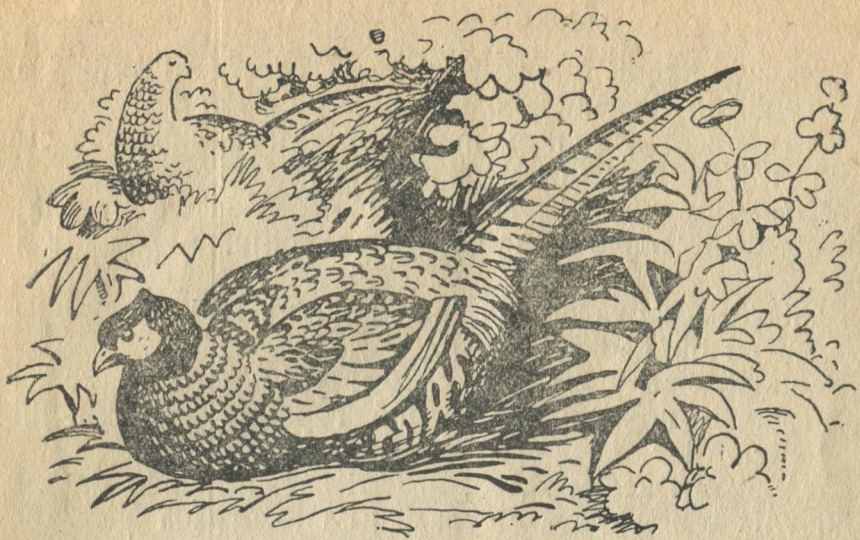

Кабанос корталим вов бож дино, медем петкодны сijos ворыс, а Булкаос пуктим вов выло да сизи i важим сijos гортю. Булка висис вежон квайт кымын даj спра-витчис.

МИЛТОН ДА БУЛКА

Ме лосоди аслым фазаняс выло кысыны лагавоj пон. Таjо понлон нимыс воли Милтон; сijo воли жужыд тушаа, кос, чутос руд гона, куз кокjаса, куз пелjаса зев жон да толка пон. Булкакод најо ез пурсывлыны. Некор некущом пон ез ерыштчывлы Булка выло. Сижо сомын воли пинсо петкодлас да поняс божсо лезомон вешjоны сы диныс. Отчид ме муні Милтонкод фазанjасла. Друг Булка ме борса воис воря. Ме сijos косji вотлыны, но некыз ег вермы. А мунны гортю, сijos нуом могыс, воли ылын. Ме чаjти, меса сijo оз понды меным торкавны да муні воjо; но Милтон мыjон кылис турун пыщкыс фазанос, пондис корысны, а Булка ускодчис воjлаң да

пандіс суҗсыны быд бокө. Сіҗө мырсіс Мілтоныс воҗ-
жык лептыны фазанөс. Сіҗө кушөмкө дук кылас турун
пыщкыс, чеччалө, бергалө: но сылөн нырысыс вөлі омөл
да сіҗө өтнас ез вермы аҗыны кокуҗтө, а віҗөдіс Міл-
тон вылө да котөртис сетчө, кытчө мунас Мілтон. Мы-
җөн Мілтон мөдөдчас кокуҗөд, Булка котөртас воҗө.
Ме Булкаөс чукөстла, нөҗта, но нинөм ськөд ог вермы
вөчны. Мыҗөн Мілтон заводітас корсны, сіҗө ускөдчас
возлаң да торкалө Мілтонөс. Ме көсҗі-нин мунны гортө,
міса вөралөм ез-жө-нин артмы-а, но Мілтон ме дорыс
буржыка гөгөрвоіс, кызі пөрҗавны Булкаөс. Со сіҗө мыҗ
вөчіс: кор Булка пандас вөлі котравны сы воҗвылын,
Мілтон еновтас кокуҗсө, бергөдчас мөдарлаң да корсы-
сөм вылө сетчас. Булка шыбытчас сетчө, кытчө петкөд-
лас Мілтон, а Мілтон ме вылө віҗөдлас, бөжнас луг-лег
вөчас да бара мөдас прамөҗ кокуҗөд, Булка бара лок-
тас Мілтон дінө, ускөдчас воҗө, а Мілтон бара нарошнө
вөчас восков дас кымын бокө, пөрҗалас Булкаөс да
бара нуөдас менө вескыда. Таҗі вөраліг чөж сіҗө пөр-
җавліс Булкаөс да ез і сет сылы делөсө торкны.

БУЛКА ДА КӨЈІН

Кор ме понди петны Кавказы, секи сени война-на вөлі да воын өпаснө вөлі ветлыны конвојтөг.

Ме көсји петны кыз поэо вожык асылын да сы понда ег і водлы узны.

Менам јорт локтис кољөдны менө да ми пукалим рытывбыд і војсө станца улыч вылын, менам хата дінын.

Вөлі төлыса руа вој да сешөм југыд, мыј лыдысны поэо, көт і оз тыдав вөлі төлысы.

Војшөрнас ми друг кылим, мыј улыч мөдарас керка дорын чірзө поре пі. Коднымкө горөдім: „Тажө көјін начкө поре піөс!“

Ме котөрти аслам хатаө, кватіті зарада ружјө да ускөдчи улыч вылө. Ставөн сулалісны сјјө өграда өзөс дінын, көні чірзис поре пі, да горзисны меным: „Татчө!“ Милтон ускөдчис ме бөрса,—тыдалө, чайтис, мыј ме муна ружјөөн вөравны; а Булка лептис ассыс жеңидік пелјассө да усласис өтарө-мөдарө, бытө јуаліс, код вылө сылы щөктасны піннас сашкысны. Кор ме котөрти плетең дінө, ме ақғи, мыј өграда пыццаң, вескыда мелаң котөртө эвер. Тажө вөлі көјін. Сјјө матысмис плетең дінө да чеччыштіс плетең вылө. Ме вешјышти сы діныс да лөсөді ружјө. Мыјөн көјиньд чеччыштіс плетең вывсаң мелаң, ме, воча метітчөмөн, лезі курөк; но ружјө сөмын точкис да ез лыј. Көјін ез і сувтлы, котөртис улыч вомөн. Милтон да Булка ускөдчисны сы бөрса. Милтон вөлі матын көјінсаң, но, тыдалө, поліс кватітны сјјөс; а Булка көт кығи ескө ез термас, ез вермы суөдны аслас жеңидік кокјаснас. Ми котөртім мыјвыныс көјін бөрса, но көјін да понјас сајалісны мјјанлы тыдаланіныс. Сөмын канава бердын, станца пелөсын, ми кылим увтчөм, ніксөм, да ақылим төлыса ру пыр, мыј пондис бус лыбны, мыј понјас ноксөны көјінкөд. Кор ми котөрөн воім канава дінө, көјиныс ез-нын вөв і кыкнан понгыс бөр воісны мјјан дінө лептөм бөжјасөн да скөр-

чужомјасөн. Булка урзіс да тувкөдіс менө журнас,—сіјө, тыдалө, көсјіс мыјкө віставны, но ез куж.

Мі відлалім понјаснымөс да аҗім, мыј Булкалөн јурас ічөтік рана. Сіјө, тыдалө, вөтөма көјінтө канава дінас, но абу уҗитөма кватітны, а көјін пурыштөма да пыщjöма. Ранаыс вөлі неыҗыд, өпаснөјыс нінөм ез вөв.

Мі бөр косім хата дінө, пукалам да сорнітам сы јылыс, мыј вөлі. Меным вөлі дөсаднө, мыј менам ружјө ез лыј да пыр мөвпалі сы јылыс, мыј көјін ескө колі места вылас, сіјө-кө быттө лыјіс.

Менам јортөј шенҗіс, кыҗі көјін верміс пырны өграда пыщкө. Пөрыс казак вісталіс, мыј сені некущөм дівө абу, мыј сіјө ез көјін вөв, а веҗма, мыј сіјө көлдујтіс менсым ружјөөс. Таҗі мі пукалам да сорнітам. Друг понјас ускөдчісны да мі аҗім улыч шөрыс, міјан воҗыс,

сijö-жө кöјинсö, но öнi мiјан горöдöмыс сijö сешöм ödjö пышјис, мыј понјас ез-нын вöтны сijöс.

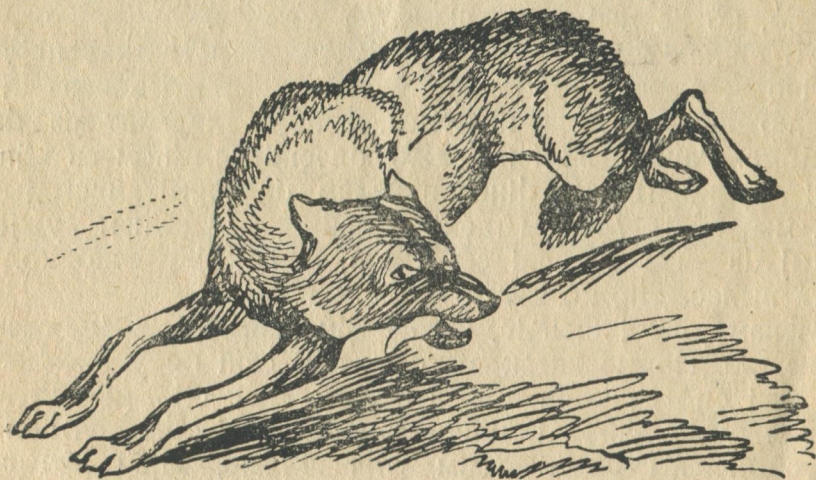
Та бöрын пöрыс казак çикöз-нын пондис веритны, мыј тајö ез вöв кöјин, а веџма; а ме думышти, меса ез-ö тајö вöв бешеннöј кöјин сы вöсна, мыј ме некор-на ег азывлы дај ег кывлы, медым, сijöсвöтлöм бöрын, кöјин бöр локтис јöз динö.

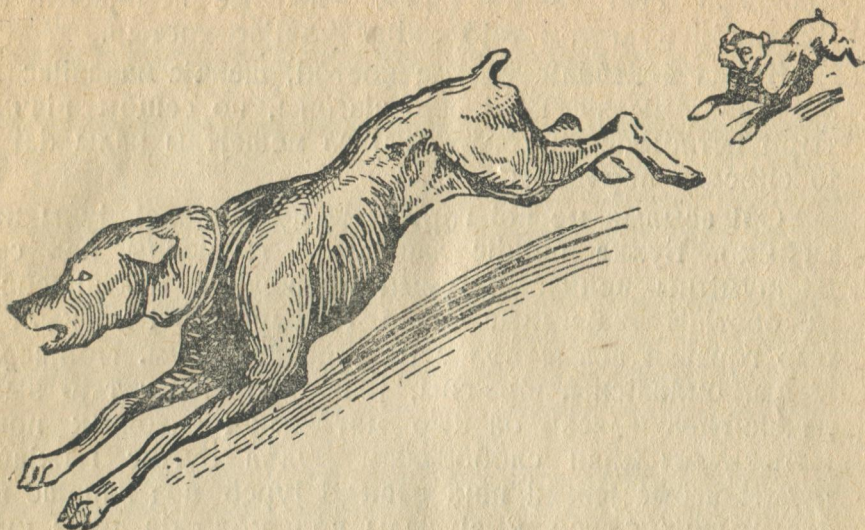
Медым немтор сешöмыс ез ло, ме Булкалы рана вылас кiстышти порок да öзти сijöс. Порок ыпнитис да сотис вiсан местасö.

Ме соти ранасö порокöн сы могыс, медым сотны бешеннöј дулсö, ез-на-кö сijö удит вiр пыщкас пырны. Дулыс-кö вескалис да пырис-нын вiр пыщкас, ме тöди, мыј вiрыскöд щöщ сijö разалас став тушатыс да секи оз-нын поз понјöс бурдöдны.

МЫ ЛОІ БУЛКАКÖД ПЈАТИГОРСКЫН

Станицасаң ме мöдöдчи ег вескыда Россiјаö, а шервој Пјатигорскö, i сенi оли кык тöлыс. Милтонöс ме пöдаритi вöралыс казаклы, а Булкаöс бостi сöрыс Пјатигорскö.

Пјатігорск тагі шугө сы понда, мыј сіјө сулалө Беш-тау гөра вылын. А Беш—татарајас ногөн лоө вѣт, тау—гөра. Тајө гөрасыс візувтө сернөј пөс ва. Ваыс тајө пуан ва коѣ пөс да сіјө места вестас, кыті мунө ваыс, пыр сулалө ру, кычі самөвар вестын. Став местаыс, көні сулалө карыс, зев гажа. Гөрајассан візувтөны пөс шорјас, гөра улас візувтө Подкумок ју. Гөрајасас—вөрјас, гөгөрыс—мујас, а ылын пыр тыдалөны ыжыд Кавказскөј гөрајас. Тајө гөрајас вылас лымјыс некор оз сывлы да најө пыр жежыдөс, быттө сакар. Öтi ыжыд гөра, Елбрус, быттө жежыд сакар јур, тыдалө быд местасан, кор поводѣаыс сез. Пөс клучјас вылө волөны лечитчыны. Клучјас вестын вөчөма беседкајас, лебувјас, гөгөр садјас да тујјас. Асывјасын ворсө музыка, јөзыс јуөны ва либө купајтчөны да гулајтөны.

Карыс ачыс сулалө гөра вылын, а гөра улас ем слөбөда. Ме олі тајө слөбөдаас ічөтік керкаын. Керкаыс вөлі сулалө двор пыщкын, өшінјас улас вөлі ічөтік сад, а садјас вөліны көзайнлөн малазіјас—ез колодајасын, кычі Россіјаын, а нөрјасыс кыөм гөгрөс плетушкајасын.

Малазіјас сени сешдм рамос, мыј ме асывјасын шыр Булкакөд пукавлім тајо садјас улејјас костын.

Булка ветлөдліс улејјас костөд, шензис малазіјас вылө, ісасіс, кывзис, кызі најө зізгөны, но сешдм віччыгіг тырји ветлөдліс на гөгөр, мыј ез мешајтчы налы дај најө сіјос ез вөрзөдны.

Өті асылын ме воі гортө да пуксі копей јуны пали-саднікө. Булка пондіс лапаяснас гыжјавны пель сажсө да шумітны чепнас. Шумыд тревожітіс малазіјасөс да ме бості Булка вылыс чепсө. Недыр мысті ме кылі карыс гөрасаң аслыс пөлөс да страшнөј шум. Понјас увтчісны, омлалісны, чірзисны, јөзыс горзисны; тајө зыкыс леччіс гөра вывсаң да пыр матөжык і матөжык пондіс матысмыны міјан слөбөдалаң. Булка дугдіс гыжјасны, пуктіс ассыс жежыд піна паскыд јурсө воэ лапаяс костас, мыччіс кывсө, кызі сылы вөлі колө да рама кујліс ме дінын. Кор сіјө кыліс шумтө, сіјө быттө гөгөрвоіс, мыј тајө сешдмыс, лептіс пелсө, піңсө жергөдіс, чеччыштіс да пондіс мурзыны. Шумыс матысміс. Быттө став карса понјасыс омлалісны, чірзисны да увтчісны. Ме петі өграда өзөс дорө візөдлыны і менам керкаса көзайка щөщ мыччысіс. Ме јуалі: „Мыј тајө ташдмыс?“ Сіјө шуіс:—Тајө турмаын пукалыс колоднікјас ветлөны—понјасөс віалөны. Уна лоөма понјыс карас да карса началство щөктөма віавны карыс став понсө.

— Кызі-нө сіз? Сурас-кө, Булкаөс віасны-жө?

— Оз, ошејнікјасаөс оз щөктыны віны.

Менам сорнітіг костті колоднікјас локтісны-нын міјан двор дінө.

Воэвылас мунісны салдатјас, бөрас чепта нөл колоднік. Кык колодніклөн кіјасас вөліны куз көрт крукјас, а кыкыслөн—зорјас. Міјан өграда өзөс возын өті колоднік крукнас крукаліс дворовөј понјөс, кыскіс сіјөс улыч шөрө, а мөд колоднік кутіс кучкавны сіјөс зорјөн. Пон зев јона чірзис, а колоднікјас мыјкө равзисны да сералісны. Колоднік понсө крукнас бергөдіс да, кор

аҗҗис, мыҗ сижә кулөма, перҗис круксө да пондис гөгөр
виҗодны, нөшта көнкө абу-ө понҗас.

Сек Булка зев өдҗөн, кыз сижә шыблаглис ош ылаө,
ускөдчис сижә колодникыс ылаө. Меным дум ылаө уси,
мыҗ сижә ошеҗниктөм да горөди: „Булка, бөр лок!“— і го-
рөди колодникҗаслы, меҗым најө ез кучкавны Булкаөс.
Но колодник аҗҗис Булкаөс, вак-вак серөктис да крук-
нас зев пелка кучкис Булкаөс да крукалис сижәс лаҗвей-
өдыс. Булка ускөдчис бөр котөртны; но колодникыд
кыскис аслаҗыс да горзис мөдыслы: „Кучкы!“ Мөдыс
лептис зорсө да Булкаөс 'ескө Һепременнө виис, но сижә
Һеҗыштҗис, кучикыс лаҗвейҗыс ори, сижә бөҗсө җиткыртө-
мөн, гөрд ранаа кокнас нөв моз лебыштис өҗрада өҗөсө,
керкаө да пырис менам волпас улө.

Сижә спаситчис сижөн, мыҗ кучикыс сылөн сквөҗ ори
сижә местатыс, көни вөли крукыс.

БУЛКАЛӨН ДА МИЛТОНЛӨН КУВГӨМ

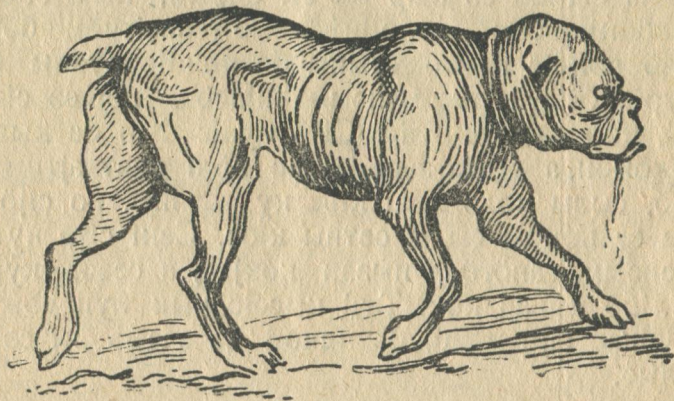
Булка да Милтон кувҗисны пөштi өти кадын. Пөрыс
казак ез куж вөдитчыны Милтонкөд. Лебаҗҗасөс кыҗөм
пыҗҗи, сижә пондис новлөдлыны сижәс кабанҗас ылаө. Си-
җө-жө арнас секач-кабан ¹⁾ поткөдис сылы кынөмсө.
Һекөд ез куж сижәс ыурны да Милтон кулис.

Булка сиз-жө ез дыр ов сы бөрын, кыҗи сижә спасит-
чис колодникҗасыс. Колодникҗасыс спаситчөм бөрын ре-
гыд сижә пондис гажтөмтчыны да пондис нувны быдтор,
мыҗ сурө. Сижә нулис менсым кижасөс, но ез сизи, кыҗи
воҗдөр, кор ластитчывлис. Сижә нулис дыр да кывнас жо-
на личкөмөн, а сесса завоҗитлас вөли кватлаҗтны пиннас.
Тыдалө, сылы колө вөли киөс курччавны, но сижә ез көс-
җы. Ме ег понды сылы сетны киөс. Секі сижә кутис нув-
ны менсым сапөгөс, пызан кокҗас, а сесса курччавны
сапөг либө пызан кок. Тази кыссис кык лун чөҗ, а коҗ-
мөд луннас сижә воши, да һекөд ез аҗҗыв һи ез кывлы
сы җылыс.

¹⁾ Секач — кык арҗса, жос да җик ыескыд кыка кабан.

Гусавны сїјос вѳлі оз поѳ, мунны ме дїныс сїјѳ ез вермы; а ташѳмыс ськѳд лоїс квајт вежон мыстї кѳјїн курчѳѳм бѳрын. Сїѳ-кѳ, кѳјїныд збыль вѳлѳм бешеннѳј. Булка јѳјміс дај мунїс. Ськѳд лої сїјѳ, мыј вѳралысјас шуѳны стечкаѳн. Вісталѳны, мыј јѳјталѳмыс петкѳдѳѳ сын, мыј јѳјмѳм жївотнѳјлѳн горшас лоѳны судорогајас. Јѳјталыс понјас кѳсјѳны јуны да оз вермыны сы понда, мыј васыс судорогајасыс јонжыка бѳгѳны. Се-кі најѳ вісѳмвѳснаыс да горш космѳм пондаыс лоѳны скѳрѳѳс да заводїтѳны курччасны. Тыдалѳ, Булкалѳн ку-тїсны лоны ташѳм судорогајасыс, кор сїјѳ заводїтлїс нувны, а сесса курччавны менсым кїѳс да пызанкокјас.

Ме ветлѳдлї округѳд быдлатї да јуасї Булка јылыс, но ег вермы тѳдны, кытчѳ сїјѳ лої да кызі сїјѳ кувсїс. Сїјѳ-кѳ ескѳ котралїс да курччасїс, кызі вѳѳѳны дурмѳм понјас, ме ескѳ кывлї сы јылыс. Тыдалѳ, сїјѳ пышјїс кытчѳкѳ вѳрѳ да ѳтнас кулї сенї. Вѳралысјас шуѳны, мыј кор тѳлка понлѳн лоѳ стечка, сїјѳ пышјѳ мујас вы-лѳ лїбѳ вѳрјасѳ да сенї корсѳ турунјас, кушѳм сылы колѳ, тупласѳ лысвајас вывтї да ачыс лечїтчѳ. Булка, ты-далѳ, ез вермы бурдѳдчыны. Сїјѳ бѳрсѳ ез лок, вошїс.

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ЧОТ DA ШӨР АРЛЫДА ЧЕЛAKЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КЫГА БӨРСА КЫГА“

1. АНДЕРСЕН—Фулмовочка	24. НЕКРАСОВ—Федушка Мазај.
2. АНДЕРСЕН—Озыс салдат	25. НЕКРАСОВ—Генерал Топтыгін.
3. БЕДНЫЈ—Баснајас.	26. ПРИШВИН—Јарін.
4. ГАЈДАР—Иолдб блиндаж	27. ПУШКИН—Поп да сылбн казак Балда жылыс мојккыв.
5. ГАРШИН—Сигнал.	28. ПУШКИН—Заркн черн жылыс мојккыв.
6. ГАРШИН—Лягуша-путешественица.	29. ПУШКИН—Цар Салтан жылыс мојккыв.
7. ГОРКИЈ—Архип бед да Ловка.	30. РОЛЛАН—Жан-Кристоф.
8. ГРИГОРОВИЧ—Гутталерченбј дегинка	31. БЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко.
9. ГРИММ—Храбрбј портнбј.	32. БЕТОН-ТОМПСОН—Орбм пел.
10. ГРИММ—Бременно музыкантјас.	33. БЕТОН-ТОМПСОН—Чинк.
11. ЖИТКОВ—Обезјана жылыс.	34. БИХОНОВ—Чбрт.
12. КАСИЛЬ—Турецнбј бутсы.	35. ТОЛСТОЈ А—Желтухин.
13. КАСИЛЬ—Вашбм класс.	36. ТОЛСТОЈ Л—Булка.
14. КИПЛЫНГ—Слбн ш.	37. ТОЛСТОЈ Л—Филпнок.
15. КОРОЛЕНКО—Нбббм дегинка.	38. ТУРГЕНЕВ—Бежин луг.
16. КРЫЛОВ—Баонајас.	39. ТУРГЕНЕВ—Бир'ук.
17. ЛЕРМОНТОВ—Ашин Кериб.	40. ТУРГЕНЕВ—Муму.
18. ЛОНДОН—Кбјин.	41. ТУРГЕНЕВ—Перепелка.
19. ЛОНДОН—Кшн жылыс сказаније.	42. УЈДА—Нелло да Патраш.
20. МАМИН-СИБИРАК—Стубонбј ју дорса керка.	43. УЈДА—Степ.
21. МАМИН-СИБИРАК—Кыжомс Јемела.	44. ФАДЕЈЕВ—Мевелдин.
22. МАМИН-СИБИРАК—Руд смлн.	45. ЧЕХОВ—Пышјмс.
23. МАЈАКОВСКИЈ—Мыбн кдеја лонн.	46. ЧЕХОВ—Ванка.
	47. ЧЕХОВ—Фегинкајас.
	48. ЧЕХОВ—Јежык кымбс.